

РІВНЕНСЬКИЙ
ДЕРЖАВНИЙ
ГУМАНІТАРНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

ФІЗИКО-
ТЕХНОЛОГІЧНИЙ
ФАКУЛЬТЕТ
РДГУ

ПРОБЛЕМИ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ

МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ

12 березня 2020 року

**Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
Кафедра технологічної освіти
Сарнський педагогічний коледж РДГУ
ВКНЗ “Володимир-Волинський ПК ім. А.Ю. Кримського”
РМЦТУМ Рівненської міської ради
Комунальний заклад “РОЦНТТУМ” Рівненської обласної ради**

**“ПРОБЛЕМИ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ
УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ”**

Матеріали Всеукраїнської Інтернет-конференції

12 березня 2020 року

Рівне – 2020

УДК: 373.5.015.311:331

П 78

Затверджено і рекомендовано до друку рішенням вченої ради ФТФ РДГУ (протокол № 4 від 28 квітня 2020 р.)

П Проблеми технологічної освіти учнівської молоді:
матеріали Всеукраїнської Інтернет-конференції (12.03.2020 р.)
/ упорядники: М.С. Янцур, О.А. Герасименко. Рівне: РДГУ, 2020.
82 с.

До збірника матеріалів увійшли доповіді Всеукраїнської Інтернет-конференції з теми “Проблеми технологічної освіти учнівської молоді”, яка була проведена 12 березня 2020 року на кафедрі технологічної освіти РДГУ спільно з працівниками Сарнського педагогічного коледжу РДГУ, ВКНЗ “Володимир-Волинський ПК ім. А.Ю. Кримського”, РМЦТУМ Рівненської міської ради, Комунального закладу “РОЦНТТУМ” Рівненської обласної ради.

Матеріали можуть бути корисними науковцям, практичним працівникам, вихователям, вчителям, викладачам та студентам закладів вищої, загальної середньої та позашкільної освіти.

Схвалено кафедрою технологічної освіти Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 5 від 14 квітня 2020 р.).

За достовірність фактів, дат, назв і т. п. відповідають автори статей.

© РДГУ, СПК,
РМЦТУМ, 2020

МЕТОДИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ НАУКОВОГО СВІТОГЛЯДУ УЧНІВ НА УРОКАХ ТЕХНОЛОГІЙ В НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ

Стаття присвячена актуальній проблемі формування та розвитку наукового світогляду на уроках технологій. Розглянуто сутність поняття «науковий світогляд», охарактеризовано програму з трудового навчання для 5-9 класів. Проаналізовано аспекти професійної діяльності вчителя технологій, спрямованої на розвиток наукового світогляду школярів у Новій українській школі.

Процес формування та розвитку компетентної та інтелектуально-творчої особистості є актуальною проблемою освітнього процесу. Ключовою метою сучасного навчання, згідно концепції Нової української школи, є формування всебічно гармонійно розвиненої та креативної особистості, яка здатна до самостійного, творчого рішення проблем, саморозвитку та самовдосконалення. Досягнення даних завдань передбачається реалізувати працівникам закладів загальної середньої освіти, зокрема вчителям праці. Саме заняття з технологій дають учням можливість проявити себе, розвинути свої творчі та пошукові здібності, креативність та сприяють формуванню наукового світогляду.

Тому, однією з актуальних проблем сучасного суспільства, є формування, розвиток та вдосконалення наукового світогляду на уроках технологій, для реалізації освіченої та компетентної особистості, яка мала б можливість конкурувати на ринку праці.

Аналіз наукової літератури, присвяченої особливостям формування та розвитку на уроках технологій наукового світогляду, як запоруки успішної реалізації компетентної та інтелектуально-творчої особистості, розвитку інтересу учнів до занять з технологій та проєктної діяльності займалися Л. Добрянська, Б. Додонова, І. Бех, І. Зязюн, І. Якимська та ін. Особливості розвитку наукового світогляду особистості учня на заняттях з технологій розглядали: О. Коберник, А. Терещук,

А. Цідило та ін. [4, с. 246].

Стаття покликана розкрити особливості формування та розвитку наукового світогляду учнів на заняттях з технологій в Новій українській школі як першооснови для реалізації компетентної особистості.

Трудове навчання як учбовий предмет відіграє важливу роль у формуванні особистості учня, розвитку його здібностей і обдарувань, наукового світогляду. Сучасна система поширення інформації визначає основні завдання, які стоять перед освітою. Якщо виходити з сучасної парадигми освітнього процесу, то згідно з нею найважливіше - це розширення світогляду учнів і розвиток їхніх творчих здібностей на основі взаємозв'язку трудового навчання з основами наук; активне ознайомлення з масовими професіями, виховання потреби у праці та оволодіння певною професією; ознайомлення учнів з основами ринкової економіки, різними формами господарської діяльності [3].

Нам відоме поняття наукового світогляду як цілісної системи понять, поглядів, переконань і почуттів, які визначають ставлення людини до дійсності й самої себе. Здавалося б, дане визначення мало стосується предмету трудового навчання, але в той час, саме на заняттях з цього предмету в учнів в процесі виготовлення об'єктів проектування, формуються поняття, власні погляди та почуття, що сприяє формуванню та розвитку світогляду особистості. [2, с. 36].

У наступному твердженні науковий світогляд охарактеризовано як безперервний процес, який здійснюється під час навчання, гри, праці та спілкування. Дане твердження найбільше підходить для розгляду, оскільки саме це твердження характеризує сучасний освітній процес, в якому є місце як навчанню, праці, так і грі та спілкуванню, які формують та розвивають особистість.

Проаналізувавши матеріали Махінько О.К., хочу звернути увагу на те, що інтеграція у світову освітню систему вимагає відходу від застарілих методів організації навчальної діяльності учнів, згідно яких основний акцент робився на засвоєнні учнями програмового матеріалу в уже заданій інтерпретації, із зробленими за учня оцінками подій. Згідно концепції Нової української школи,

учень є головною особою уроку, а сам урок спрямований на формування компетентностей, здібностей та світогляду [3].

Із власного досвіду хочу зазначити, що використання на заняттях з технологій різних інтелект-карт, леп-буків, інноваційних технологій, інтерактивних методів навчання, які рекомендує Нова українська школа, сприяє кращому зацікавленню учнів під час вивчення різних технік, передбачених оновленою програмою з трудового навчання за 2017 рік.

Розвитку наукового світогляду школярів сприяють різнорівневі, індивідуальні та групові завдання, ігри, художньо-конструкторські задачі. Робота в творчих групах над виконанням об'єктів проєктування, передбачених оновленою програмою з трудового навчання для 5-9 класів, має велике значення для формування та розвитку творчих здібностей. Адже зміст оновленої навчальної програми з трудового навчання орієнтовано на формування ключових та предметних компетентностей та розвитку наукового світогляду особистості школяра, які покликані наблизити процес трудового навчання до життєвих потреб учнів, їх інтересів та здібностей [1, с. 4].

Учням надається можливість відчути себе творцями, виконуючи оригінальні вироби, творчо підходити до розробки та виготовлення проєктів, той час як учитель створює усі умови для того, щоб школярі не тільки усвідомили суспільно корисне значення своєї праці, але й змогли б показати свої творчі здібності та використати сформований науковий світогляд у конкретних трудових справах.

Таким чином, підсумовуючи вищесказане, можна із впевненістю сказати, що для того, щоб стати творцем власного життя, навчитися пізнавати навколишній світ, адаптуватися до непростих умов сьогодення, необхідно мати сформовані компетентності, розвиненні творчі здібності та активну життєву позицію. З цією метою необхідно створити оптимальні умови для формування та розвитку наукового світогляду ще у закладах загальної середньої освіти, зокрема на заняттях з технологій, які сприяють формуванню та розвитку учня як особистості та індивіда. Щоб виховати творчу особистість, яка змогла б у майбутньому конкурувати на ринку праці, необхідно вчителю самому розвивати в собі творчість, постійно підвищувати

професіоналізм, шукати нові інноваційні технології та інтерактивні методики навчання для активної діяльності учнів на усіх етапах освітнього процесу, оригінальні форми викладу матеріалу, удосконалюватися, переймати досвід кращих педагогів. Адже освіта – скарб, а праця – ключ до нього.

ЛІТЕРАТУРА

1. Горенко О.М. Розвиток наукового світогляду та критичного мислення інтелектуально обдарованих гімназистів в умовах сучасного інформаційного простору. Освіта та розвиток обдарованої особистості. № 10 (53) /10/2016. С. 34-36.
2. Дятленко М.С., Лещук Р.М., Медвідь О.Ю. Трудове навчання 5-9 класи: практичний посібник для вчителів / за заг. ред. А.І. Терещука. Харків: Ранок, 2017. 128 с.
3. Махінько О.К. Використання інноваційних технологій на уроках трудового навчання та технології. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://naurok.com.ua/vikoristannya-innovaciy-nih-tehnologiy-na-urokah-trudovogo-navchannya-ta-tehnologi-24732.html>.
4. Нестеренко А.С. Особливості розвитку особистості учня на заняттях трудового навчання за оновленою програмою 2017 р. Психолого-педагогічні проблеми становлення сучасного фахівця: збірник наук. статей, м-ли IV міжнар. наук.-практ. конф., 18-19 трав. 2018 р.; Національна академія Національної гвардії України. Харків: ХОГОКЗ, 2018. 245-256 с.

М.С. ЯНЦУР

ФОРМУВАННЯ ПРОФОРІЄНТАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В УЧНІВ ОСНОВНОЇ ШКОЛИ В ПРОЦЕСІ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ

Сьогодні особливу роль у формуванні особистості майбутнього громадянина країни відіграє компетентнісний підхід у системі освіти, що передбачено Державним стандартом базової і повної середньої освіти [1]. Використання компетентнісного підходу в системі освіти й профорієнтації залежить не від економічного зростання в державі, а, передусім, від рівня всебічної розвиненості та освіченості особистості.

ЗМІСТ

Бодашко А.Г., Сингаївський Д.В. Теоретичні основи розвитку творчих здібностей учнів 5-7-х класів в процесі гурткових занять з використанням методів вирішення конструкторських задач.	3
Годун К.О. Методичні особливості формування наукового світогляду учнів на уроках технологій в новій українській школі.	7
Яциур М.С. Формування профорієнтаційної компетентності в учнів основної школи в процесі трудового навчання.	10
Гурський І.В., Сингаївський Д.В. Теоретичні основи розвитку естетичної культури в учнів 10-11-х класів у процесі вивчення предмету «Технології» на основі традицій рідного краю з використанням мультимедійних технологій.	14
Козубчик Д.В., Симонович Н.В. Теоретичні аспекти розвитку ініціативності та підприємливості в учнів 10-11-х класів на заняттях з предмету «Технології» з використанням інтерактивних технологій кооперативного навчання.	19
Мороз О.П., Яциур М.С. Теоретичні засади розвитку предметно-перетворювальної компетентності в учнів старших класів у процесі вивчення предмету «Технології». .	23
Василець В.А., Фещук Ю.В. Графічна компетентність учнів старших класів та її розвиток на заняттях з предмету «Технології» з використанням хмарних технологій.	27
Хилько Л.С. Сучасні методики формування ціннісних ставлень особистості вихованців молодшої вікової категорії (на прикладі гурткової роботи закладу позашкільної освіти Рівненського міського центру творчості учнівської молоді).	31
Герасименко О.А. Реалізація та зміст дисципліни «Основи композиції та кольорознавства» для майбутніх вчителів трудового навчання та технології як суттєвої складової професійної грамоти і творчого мислення дизайнера.	46

Івашко О.Г., Климчук В.М. Івашко П.Г. Геометричне моделювання як засіб активізації пізнавальної діяльності студентів технічних коледжів.	50
Клюд О.В. Проблема формування ключових компетентностей у процесі професійної підготовки майбутніх вчителів трудового навчання та технологій.	51
Козяр М.М. Формування графічної компетентності здобувачів вищої освіти за допомогою електронних педагогічних програмних засобів.	55
Парфенюк О.В., Козачок А.М., Ключко В.В., Ковальчук О.Р. Розвиток просторової уяви здобувачів вищої освіти за допомогою засобів чотиривимірної графіки.	59
Сасюк З.К., Похильчук І.О. Основні аспекти графічної підготовки здобувачів вищої технічної освіти засобами геометричного моделювання на ПЕОМ.	61
Симонович Н.В. Реалізація та зміст дисципліни «Дизайн предметів інтер'єру» для майбутніх вчителів трудового навчання та технології як суттєвої складової професійної підготовки.	64
Шумік М.С., Олексюк Г.Я. Проблеми удосконалення професійної підготовки майбутніх вчителів трудового навчання та технології.	68
Янциур М.С. Підготовка майбутніх вчителів трудового навчання та технологій до формування в учнів основної школи алгоритму вибору професій.	72
Білітюк В.В. Проблеми організації уроків трудового навчання в ЗОШ.	75
Відомості про авторів	79

Наукове видання

ПРОБЛЕМИ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ

Матеріали Всеукраїнської Інтернет-конференції

(12 березня 2020 року)

Упорядники: *Янциур Микола Сергійович,
Герасименко Олександр Анатолійович.*

Друкується без редакційної правки

Відповідальний за випуск Герасименко О.А.

Здано до набору 15.03.2020 р. Підписано до друку 28.04.2020 р.
Формат 60x84 1/8. Папір офсетний № 1. Гарнітура Times New Roman. Друк різнографічний. Ум. друк. арк. 4, 5.
Обл. вид. арк. 4, 55. Замовлення № 218/1. Наклад 100.

Адреса: 33028 м. Рівне, вул. Пластова, 39
Рівненський державний гуманітарний університет,
кафедра технологічної освіти
(к. 98, тел. 0362-63-42-49, 094-967-7580)
тел. моб. 0989549096; E-mail: ppitp@ukr.net.